

1923. április 25.

ONDON

Co. New-York

1923. április 25.

Antinople "stokles"

saját hajóval

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

szállítás

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977 Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a szerkesztőségnek címezendők. Kéziratokat nem adunk vissza

UJ KELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában	
Egész évre	— — 450
Félévre	— — 240
Negyedévre	— — 130
Egy hónapra	— — 45
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 2 lef	
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 12 ct
Egy szám	— 1 ct

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 55. szám.

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Ij. 10. — 1923. április 26. Csütörtök

A politikus elfordítja fejét az élettől

Azt hittük eddig, csak a muzsa hallgat feyverek csörgése közben, a politikusok ellenben beszélnek. A muzsa ilyenkor elfordítja fejét az iszonytató jelentől, a messzi jövőbe, vagy messzi multba furja tekintetét, elnéz a valóságok fölött, új világot teremt magának, amelyet fantomokkal és lázas vívódásaiban fogant szellemekkel népesít be. Ezzel vigasztalták az írók a ma gondjaiba kábult emberiséget. A politikusok azonban mindig megmaradtak a kézzelfogható realitások talaján, ők a jelen zavarosában halásztak, nem törődtek a multtal és még kevesebbet a jövővel. A mai kor politikusi ugylátszik szintén megcsömöröltek a jelentől. Már néhány héttel ezelőtt meghökkentünk, amikor Anton Bibescu, Románia szellemes washingtoni követe azt mondta, kozmikusnak kell nézni az eseményeket. Gyűrjük agyunkba az ötvenezer esztendő, amely az emberiség mögött van és az ötvenezret, amely még előtte áll, milyen törpék, milyen neveltségesek lesznek a tizezerévek perspektívájából a mai gondok, mai események, a Ruhr, a közelkelet és a távolkelet. Ma egy másik politikus oktat ki bennünket a kozmikus nézésre. A magyar demokrácia élén haladó Ruppert Rezső nyilatkozott az európai helyzetről. Azt mondja, be kell következnie a demokratikus átalakulásnak, az emberiségnek győznie kell a gyűlölet barbarizmusa fölött. Idő kérdése az egész. Legfeljebb évtizedekről van szó. Márpedig ezek csak percek a történelem mértfoldes időmértékében.

Nagyon szomorú, amikor aktív politikus a történelmet hívja mentésül és programja megvalósítását a messzi évtizedekben látja. Nagyon vigasztalan jelenség, ha harcos emberek egyszerre ilyen türelmesek lesznek és cselekedetek helyett filozofálni kezdenek. Bizony kétes értékű metafizikai szellemesség az is, amit Ruppert mond a történelmi percekéről. Szívesen nézné a mai ember kozmikusan a dolgokat, de mit csináljon szegény, ha az élete nem történelmi percekből áll, csak gyorsan tovatünő emberi napokra van beosztva s amíg az az egy-két történelmi perc leperog, amennyi ama boldogabb kor eljövételéhez szükséges, ő már régen lemorzsolta fukaron kiosztott napjait. Talán már belenyugodna abba, hogy jelentéktelen kis féreg a mindenség monumentumában, de mit csináljon a féreg, ha folyton taposnak rajta: feljajdul fájdalmában. Annak aki az emberiség jobb jövőjéért harcol, az a kötelessége, hogy ezt a kiáltást megszázszorozza, nempedig, hogy a filozófia narkózisával elhalkítsa.

Ennek a hanyatló kornak legfájdalmasabb tünete, hogy már a reális politikusok is elfordítják fejüket az élettől és a tranzcedentalizmus színes köveivel játszanak. Borzasztó az, amikor a bátor tettekre készség lirává lágyul és a holnap programja helyett a messzi jövő lidérces fényét csillogtatják a kétségbeesők előtt. Mi zsidók a legjobban érezzük ennek a lirának átkát, mert kétezer évig görnyedtünk alatta. És mi tudjuk legjobban, hogy a történelmi percek is elrepülnek, ha az élet perceit nem használjuk fel helyesen. Am nézzünk kozmikusán a dolgokat, de lássuk meg az évezredek távlatából, hogy a világ csak akkor fejlődött, amikor az emberek a máért és a közvetlen holnapért küzdöttek, vagy még helyesebben: csak olyanért küzdöttek, amit még életükben elérni reméltek. Az irodalom feladata, hogy vigasztaljon és felejtessen, a politikusnak azon-

ban az eleven valóságokra kell szögeznie tekintetét. Ma sokkal inkább, mint ezelőtt. Mert az emberiségnek segítségre van szüksége. Bátor tettek, amelyek kirántják mai hinárjából, ahova a gyűlölet és rövidlátás döntötte. A ful-

doklót nem lehet igékkal vigasztalni, erős kar kell, amely megragadja. A politikus, aki elfordítja szemét a máttól, a csüggedést ülteti a szívekbe, a reménytelenséget, hogy nem lehet már segíteni.

Meghiusult a tisztviselők sztrájkja

A kormány lényegesen emelte a tisztviselői fizetéseket

(Bukarest, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este minisztertanács volt, amelyen Vaitoiaru belügyminiszter jelentést tett a tisztviselősztrájk állásáról. A minisztertanács után a kormány tagjai kijelentették, hogy a meggyőződésük szerint a sztrájk a leg- rövidebb időn belül végetér. Ma újabb minisztertanács lesz a közigazgatási reformjavaslat végleges megszövegezésére.

több tisztviselője is jelentkezett már munkára Csupán a letéti pénztáraknál és a városházán erősödött a sztrájkmozgalom.

Schina fogvatartása ügyében a törvényszék ma fog dönteni.

A belügyminiszter hivatalos jelentése szerint Soroca, Krassószörény, Marostorda, Gurahumora, Falcu, Nagyszeben, Bacu, Arges, Kolozs, Csik, Dolj, Fogaras, Putna és Muscel megyékben az összes tisztviselő dolgozik. Jasi és Radauti megyékben a sztrájk általános. Nematz, Mehedintzi, Prahova, Romanatzi és Teleorman megyékben pedig részleges sztrájk van. A többi megyéből még nem érkezett jelentés.

Az „Adeverul” jelentése szerint Sassa miniszter a költségvetési bizottság mai ülésén javasolni fogja, hogy a költségvetésben a tisztviselők fizetésének javítására előirányzott 500 milliót ne az eredetileg megállapított 9 hónapra, hanem 4 hónapra osszák fel. Ez jelentékeny előnyt jelentene a tisztviselőknek.

Ma délután a minisztérium hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a tisztviselő sztrájkja teljesen megszűnt. Az összes minisztériumokba szolgálatra jelentkeztek a tisztviselők. Bukaresti jelentés szerint a mai minisztertanács elhatározta, hogy a tisztviselőfizetéseket oly módon rendezzi, amely már megközelíti a tisztviselőkongresszus által követelt státust.

A fővárosban majdnem az összes hivatalokban dolgoztak, a pénzügyminisztérium leg-

A londoni német nagykövet az angol külügyminiszternél

Döntő jelentőségű eseményeket készítenek elő. Újabb súlyos zavargások a Ruhr-vidéken. Hetvenöt nap fogháza ítélték Frigyes Vilmos lippei herceget

(London, apr. 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Ruhr-ügy eseményeinek előterében a londoni német nagykövetnek az angol külügyminiszternél tegnap tett látogatása áll. A berlini „Vorwärts” ezt a látogatást úgy kommentálja, mint

Mialatt a Ruhr-ügy szanálására az új próbálkozások történnek, a megszállott területeken újabb incidensek siettetik ezeket a lépéseket. Esseni jelentés szerint Kartherburgban kedden éjjel súlyos zavargások voltak. A zavargásokat a német munkanélküliek rendezték.

az első komoly lépést döntő jelentőségű eseménynek előkészítésére.

Egy kereskedőt megöltek, többeket súlyosan megsebesítettek.

A látogatásra Curzon beszéde adta meg az alapot. Rosenberg külügyminiszter egyébként hivatalosan is válaszolni fog az angol külügyminiszternek. A londoni lapok különböző magyarázatokat fűznek Curzon beszédéhez. Többek között a félhivatalos magyarázat az, hogy Curzon egyáltalában nem vállalkozott a közvetítő szerepre. Német kormánykörök mindenesetre a legnagyobb jóhiszeműséggel értelmezik Curzon kijelentéseit, amit a rögtön megindított döntő jelentőségű diplomáciai lépések bizonyítanak.

Düsseldorfban a haditörvényszék ugyanezen a napon tárgyalta Frigyes Vilmos lippei herceg ügyét. A herceget a megszálló csapatok parancsainak megtagadásával és lázítás kísérletével ezelőtt néhány héttel tudvalevőleg nyolchónapi fogháza ítélték. Az ítéletet a herceg megfellebbezte és most a düsseldorfi haditörvényszék átváltoztatta hetvenöt napos fogházzá és nyolcszáz ezer márká büntetésre.

Törökország, Sziria és Irak a lausannei konferencia előtt

Szovjetorszozság mint „megfigyelő”

Berlin, április 25. A lausannei konferencia mai ülésén Izmed pasa a török delegáció nevében óvást emelt a tárgyalások ellen. Kifogásolta, hogy a tárgyalásokat az a szakaszszal kezdték meg, amely a Marica balpartját jelöli meg a török-görög határként. A törökök azt kívánják, hogy

az angorai török-francia egyezmény idevágó pontjait foglalják bele a lausannei szerződésbe is. A francia megbízott tiltakozott a török javaslat ellen, hangsúlyozta, hogy ez a szerződés más hatalmakra nem tartozik. A konferencia többi megbízottai a francia álláspontra azt választották, hogy olyan szerződésért, amelyet a szövetséges hatalmak egyike függetlenül a szövetségesektől kötött meg, nem vállalnak felelősséget. A konferencia ebben a kérdésben sem tudott határozni. Végül az ötödik szakasz került tárgyalásra, amely

a Marica völgyén keresztül haladó ut legyen a két szomszédállam határa, mert így lehetővé válik, hogy a folyót mindkét állam használhassa.

a határmegállapító bizottságoknak bizonyos előjogokat adott.

Venizelosz görög delegátus felszólalásában kijelentette, hogy Görögország hajlandó olyan megoldást elfogadni, amely a törököknek is biztosítja a Marica-folyó használatát. Hosszu vita után sem tudtak azonban ebben a kérdésben dönteni, mire elhatározták, hogy később döntenek a Marica-kérdésről. Utána

A törökök ez előjogok törlesztését kívánták, amihez a szövetségesek hozzá is járultak. Az angol delegátusok meg vannak győződve arról, hogy Izmed pasa elfogadja azt az álláspontot, mely szerint Irak és Mossul ügyét, amennyiben a békeszerződés aláírása után egy éven belül a törökök és angolok közötti közvetlen tárgyalások nem ve-

a sziriai határok megállapításáról indult meg a vita. A törökök kívánsága az, hogy

zetnének eredményre, a népszövetség elé utalják. A törökök látszólag

folytatják az előző konferencián kipróbált halogató taktikájukat, mely aligha vezet sikerre.

A „Temps“ jelentése szerint Szovjetország római képviselője, Vorovszky Lausannába utazik, ahol „megfigyelő“ szerepet fog a konferencián betölteni.

A spanyol parlamenti választások eredménye

Madrid, ápr. 25. A parlamenti választások eredménye eddig: a liberális koalíció nyolcvanöt, a konzervatívok harmincyolc szavazatot kaptak. Huszonkét mandátum megoszlik a független köztársaságok és a szocialisták között. Biztosra veszik, hogy a liberális koalíció kerül ki a választásokból győztesen.

LIQUEURS

Bogszá

Mégis csak
a Szilágyi-likőrök
a legjobbak!

Lloyd 1556
1526

PALESZTINA-MUNKA

Az épülő ország

Palesztina építésének újabb fejlődéséről a következő jelentést kaptuk:

Jeruzsálemben a Bájít vögan (Ház és kert) egyesületnek sikerült megvalósítani egy nagyobb terület vásárlását házépítés céljára, melynek kiterjedése több mint ötszáz dunam a Jeruzsálem — Ain-Kármí országot mellett. A társaságnak mintegy 450 tagja van. — A Kereskedelmi Központ közgyűlése jóváhagyta az építés tervét, mely szerint 135 üzlethelyiség, 75 üzlet raktárral, 40 pinceraktár és 154 irodahelyiség lesz az említett területen.

Jaffa—Tel-Avivban az egyiptomi „Kiriáth József“ véglegesen birtokba vette a Tel-Aviv mellett építkezés céljára vásárolt területet. A tagok nagyrésze legközelebb hozzá is fog a munkához. Kairóban folyamatban egy „II. Kiriáth József“ megalakulása, amely ez első rendszere szerint fog működni. — A jaffai tengeri gyógyfürdő mellett egy zsidó vállalkozó modern felszerelésű kaszinót épített, amely a peszáchi feltűnépen nyílt meg. Ugyanott hozzáfogtak egy mozgó-színház építéséhez is. — Tel-Aviv város képviselőtestülete jóváhagyta a Ruthenberg-társasággal kötött szerződést, amely a hálózatépítésre a magánfeleknek szolgáltatandó világítás és az utcák világításának feltételeire vonatkozik. — A „Hássáron“ parafadugó-gyár Tel-Avivban új tágas épületet emel, ahol az ujonnan külföldről behozott modern gépeket fogják üzembe helyezni.

Háifában a „Hádár Hákkármel“ intézőbizottsága 8500 négyzetölhínyi területet adott át a munkások szervezetének nagy munkásotthon építése céljára. — A „Hámánchil“-társaság szerzett a „Bath-Gállim“-negyedben tizenegy háztelket, amelyek beépítéshez azonnal hozzáfog. A házak eladása részletfizetésre fog történni.

Cheđerában az Epstein vezetése alatt álló csehszlovákiai gyáripari csoport létesít a kolóniában egy ipari szeszgyárat. Dr. Drechsler külföldre utazott a szükséges modern gépek beszerzése céljából.

A Zs. N. A. építkezése. A Zsidó Nemzeti Alap központi irodája, amely tudvalevőleg Hágából Jeruzsálemba tette át székhelyét, jelenleg bérelt helyiségekben van elhelyezve. Az igazgatótanács saját ház építését határozta el. A terv már ki is van dolgozva és a vezetőség reméli, hogy az építéshez szükséges pénzt a nemzeti alap néhány jómódu barátja össze fogja adni.

A jeruzsálemi Pasteur-intézet jubileuma. A napokban mult tíz esztendeje a jeruzsálemi Pasteur-intézet fennállásának, amelyet a zsidó orvosok és természettudósok szervezete alapított 1913-ban. A fentartó bizottság Berlinben székelt, de mert a háború alatt a bizottság nem folytathatta munkáját, önálló lett a jeruzsálemi intézet. Az eddig fennálló osztályokon kívül most berendezés alatt áll egy új osztály a geológiai és technológiai kémia számára. Prof. Eliáv, a charkovi technológiai iskola volt tanára vezetése alatt.

Jeruzsálem mint kereskedelmi gócpont. A jeruzsálemi „Merkaz Miszchari“ helybenhagyta azt az építészeti tervet, amelyet Palesztina fővárosában a kereskedelem föllendülésének érdekében dolgoztak ki. Az üzleti centrumban 135 bolthelyi-

ség, 75 raktár, 40 pinceraktár és 154 irodahelyiség épül. A helyiségek öt csoportra vannak felosztva és a bérük 263 és 600 font között változik.

Bevándorlás Palesztinába. Március hónapban hivatalos statisztikai kimutatások szerint egyezer és egyszáz bevándorló érkezett a palesztinai kikötőkbe.

Elhalasztott intézőbizottsági ülés. A palesztinai intézőbizottság április harmincadikára tervezett ülését június negyedikére halasztotta el.

Filmvállalat Palesztinában. A „Wiener Morgenzeitung“ jelentése szerint Mali Picon és Jakob Kalisch egy amerikai és román konzorcium segítségével a „Sir Herbert Samuel“ nevű achuzától a Karmel-hegyén telket vásárolt. Ezen a telken fogják az első palesztinai filmvállalatot létesíteni. A vállalatnak az lenne a feladata, hogy a zsidó életből vett filmeket állítson elő. A filmek között lesznek majd történelmi és társadalmi is. A társulat, amelynek alaptőkéje ötvenezer dollár, a palesztinai kormánytól koncessziót kért és mielőtt ezt megkapta, nyomban megkezdte működését. A „Picon-Film-társaság“ — ez lesz az új vállalat neve — már most is foglalkozik Bécsben modern zsidó filmek készítésével. Az első film neve: „Kelet és Nyugat“. Az erre való felvételek már készülnek. Valószínű, hogy a legközelebbi filmalkotásokhoz a témát Perez, Dineson és Scholem Alejchem különböző művei fogják szolgáltatni.

A néppárt ünnepi bankettje

Munka, becsület, törvénytisztlet

(Bukarest, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfőn este ünnepelte a néppárt Bukarestben fennállásának öt éves évfordulóját. Az Eforiában tartotta meg a néppárt ünnepi bankettjét, amely alkalomra ünnepi díszet öltött az Eforia nagyterme.

Averescu megjelenését nagy tapsal fogadta az egybegyűlt ünneplő közönség. Miután az ünneplés zaja elcsendesedett, Averescu tábornok emelkedett szólásra. Beszédében lelejtőző is röviden körvonalozta a párt megalakulásának történetét, majd rátért a párt jövő programjára.

Munka, becsület, törvénytisztlet

— Pártunknak — mondotta — megvan a határozott programja és iránya, anélkül, hogy a párt iránya dogmává válna. Holnap változhatnak a viszonyok, ami magával hozhatja a párt taktikájának a változását is. Mindezek a változások azonban egy tengely körül foroghatnak, csak ez a tengely pedig a párt jelezze: a munka, becsület és törvénytisztlet.

Csak a néppárt kormánykópes

Averescu beszéde után Goga Oktavián tartott pohárköszöntőt.

— A néppárt — mondotta — az egyetlen párt, amely hivatva van kormányozni az országot. Sem az erdélyi nemzeti párt, sem a liberális párt nem követelheti magának a kormányzás jogát. Az erdélyiek egyedül nem kormányozhatják az országot, mert a felszabadítottak nem kormányozhatják a felszabadítottakat. A két extrém párt között a néppárt képviseli az egyensúlyt és várva-várjuk azt a napot, amikor Erdély lakossága is megismeri és megbecsüli azt a harcot, amit eddig folytattunk.

Ellenzéki párt-e a néppárt?

Az ellenzéki lapok hüvösen és kevés rokonszenvenvel kommentálják az ünnepi banketten el-

Tordai üveggyárból megkezdtem az ugorkás és befőttes üveg szállítását

Főüzlet:
Cluj, Piața Unirii
13. sz.
Telefon 10-02

FISCHER

Fióküzlet:
Targu-Mures
Telefon
297

Tordai üveggyár vezérképviselőt és főlerakat

Mégis csak CZINK fest, tisztít vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

irodahelyi-
nnak fel-
ott válto-
rcius hó-
k szerint
a palesz-
s. A pa-
dikára ter-
otta el.
Wiener
ali Picon
nán kon-
Samuel
ket vá-
palesz-
latnak az
ból vett
t lesznek
A tár-
dollár,
kért és
megkezd
ez lesz
oglalkozik
ével. Az
Az erre-
Valószínű,
a témát
külön-
ettje
elet tud-
néppárt
fordulóját.
t ünnepi
iszt öltött
pesal fo-
g. Miután
rescu tá-
n legelő-
megalaku-
párt jövő
isztelet
megvan
hogy a párt
ozhatnak a
ktikájának
azonban
a tengely
és törvény-
nyköpes
rián tartott
z egyetlen
z országot.
berális párt
jogát. Az
z országot,
atják a fel-
a néppárt
z a napot,
eri és meg-
unk.
néppárt?
és rokon-
ketteen el-

hangzott beszédek. Az „Epeca“ egyenesen azzal vádolja a néppártot, hogy a kormány szolgálatában áll.

Igen jellemző — írja a lap — hogy a kormány mig ugyanazon a napon puskatussal verette azéjjel a parasztpártiak tüntető tömegét, addig az averescanusok tüntetését meg sem próbálta akadályozni. Ebből világos, folytatja a lap, hogy az országban két ellenzéki tábor van: egy reális ellenzéki csoport és egy kormányellenzéki csoport.

A vasárnapi események mindenkit meggyőzhetnek arról, hogy az Averescu párt a kormány szolgálatában áll. Az a néhány jóhiszemű ember, aki azt tartotta, hogy a néppárt semlegeséget tanúsít a parlamenti küzdelemben, rá kellett jöjjön arra, hogy an éppárt nem egyéb, mint a liberális pártnak egyik függeléke.

A „Patria“ ma esti száma vezércikkben foglalkozik a néppárt vasárnapi tüntetésével. Leszögezi, hogy a tüntetés a kormány védelme alatt folyt le. Ugyanakkor — írja a lap — amikor a parasztpárt megmozdulását megakadályozták fölötté, csodálatos, hogy az a averescanusok békében tüntethettek. Annyi bizonyos, hogy a néppárt tüntetése és bankette a kormány diadala az egyesült ellenzék élet-halál harca fölött.

Két bárány miatt...

(Kolozsvár, apr. 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A múlt év júliusának egyik éjszakáján a hunyvádmegyei Katsir havasokban Rusu Juon tizenkét juha és két báránya elkallódott a nyájtól. Rusu jelentést tett az esetről a csendőrszéknek, de mire a csendőrszék a helyszínre érkezett, Rusu rátalált juhaira. A juhok ugyanis Henkes Juon és Vlád Juon pásztrok nyájához keveredtek, akik másnap reggel a tizenkét idagen juhót Tomos George juhásznak adták el. Tomosnál talált rá Rusu juhaira, akinek követelésére Tomos azonnal visszaadta a juhokat, de a két bárány hollétérol sem ő, sem az időközben előkerült Henkes és Vlád pásztrok nem tudtak felvilágosítást adni.

A csendőrök letartóztatták és kihallgatásuk után a dévai ügyészség fogházába vitték a három pásztort.

A dévai törvényszék büntető tanácsa Henkest és Vládöt rablás büntetésében, Tomost pedig gazdaság büntetésében mondta ki bűnösnek. Ennek alapján összesen tizenötévi fegyházbüntetést szabott ki a vádlottakra.

Felelőbeszéd folytán az ügy a kolozsvári táblához került, amely mai ülésén tárgyalta a büntető. A vádlottakat dr. Rozvány István ügyvéd védte, aki védőbeszédében kifogásolta a törvényszék minősítését, és kérte a táblát, hogy Henkes és Vlád Juon ügyét jogtalan eljárástól tisztítsa meg, Tomos ügyét pedig bünpártolásnak minősítse.

A tábla tanácsa Haupt táblabíró elnöklétével így is döntött és megváltoztatta a dévai törvényszék ítéletét: Henkes Juont héthavi, Vládöt héthavi, Tomost pedig nyolchavi börtönre ítélte.

Mint hogy a büntetésbe az eltöltött héthavi vizsgálati fogságot is beszámították, a tábla tanácsa elrendelte Henkes és Vlád szabadlábra helyezését. Az ítélet ellen az ügyész semmisségi panasszal élt.

Ujra súlyos a politikai helyzet Ausztriában

Bécs, április 25. A munkanélküli segély kérdésében a kormány, a koalíció és az ellenzék között nem jött létre megegyezés. A szocialisták csak akkor hajlandók megadni felhatalmazásukat a költségvetéshez, ha a munkanélküli segély kérdésében megfelelő engedményeket kapnak. Seipel kancellár tegnap Bécsbe érkezett és mindenáron létre akarja hozni a megegyezést. A helyzet súlyos.

Az agrárpárt győzött a bulgáriai választásokon

Szófia, április 25. Az általános választások a kormány fényes győzelmével végződtek. A kétszáznegyvenhat mandátumból a kormány több mint kétszáz mandátumot szerzett. A választások végeredménye: kétszáznegyvenhat mandátumból a kormánypárt (agrárpárt) kapott kétszázötvenöt mandátumot, a kommunisták hat, az ellenzéki blokk tizenhárom, a szocialisták egy mandátumot kaptak. Külenc helyen pótválasztás lesz. Stambulinszki miniszterelnököt tizenhárom helyen választották meg. Az összes minisztereket újból megválasztották.

Ujabb diákzavargás volt Bukarestben

A katonaság állította helyre a rendet. Tegnap nyugalom volt az egyetemen

(Bukarest, apr. 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este újabb diákzavargások voltak. A tüntetés a Fundatia Carol épületénél kezdődött, miután Dragomirescu Mihail professor előadásán felszólította a diákokat, folytassák az agitációt, mert nem szabad felhagyniok a nemzetkultúráért megkezdett harccal. Erre a hallgatók — mintegy hétszázán — az épület előtt csoportosultak és hazafias és antiszemita dalok éneklése közben tovább akartak vonulni. A gyorsan előhívott rendőrség szétoszlatta a tüntetőket, akik különböző utcákon az egyetemre vonultak. Itt a rendőrség bekerítette őket, s mintegy hatvanat a rendőrprefektúrára előállítottak. A többiek elbarrikádozták magukat a tantermekben, mire a katonaság az ablakokon hatolt be és letartóztatta a tüntetőket, akik a

fascista zászlót is kitértek az egyetem épületére. A diákok legnagyobb részét a kihallgatás után szabadonbocsátották, csupán azokat tartották vissza, akiket hatóság elleni erőszakkal vádolnak.

Anghelescu és Vaitoianu miniszterek ma megletogatták a miniszterelnököt, akit informáltak a zavargásokról és a diákmozgalom jelenlegi állásáról. A miniszterelnök erre minisztertanácsot hívott össze.

A közoktatásügyi miniszter a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy az összes egyetemeken rend van és meg van győződve, hogy további zavargások nem lesznek.

A bukaresti egyetemen egyébként ma az előadások nagyszámú hallgatóság előtt nyugodtan folytak. A katonaságnak nem akadt semmi dolga.

ZSIDÓ KÖZÉLET

Zsidó Tanulmányi Alap!

A Bécsben és más külföldi városokban tanuló romániai szegénysorsú zsidó egyetemi hallgatók szomorú helyzetben vannak. A tanpénzek és vizsgadíjak oly magasak, hogy ezek a zsidó diákok, akik közül sokan nehéz fizikai munkát is végeznek életfentartásukért, képtelenek pályájukat befejezni és annak a veszélynek vannak kitéve, hogy közvetlenül a diploma megszerzése előtt vagy elkallódnak, vagy új, bizonytalan pályára kell menniük.

Tudjuk, hogy az egyetemi hallgatók szomorú sorsa csak egyik részlete annak a nagy küzdelemnek, amelyet a zsidó értelmiség végigharcol. Vissza kell fejlődününk, intellektuális életünknek le kell zülennie, ha nem találunk módot arra, hogy fiatal intellektusainkat felsegélyezzük. Lehetővé kell tenni számunkra tanulmányvevők gondtalanságát és pedig nem esetről-esetre való társadalmi gyűjtéssel, hanem intézményesen. Ezt a feladatot tűzte maga elé a most megalakult Zsidó Tanulmányi Alap, amelynek ideiglenes bizottsága nevében dr. Eisler Mátvás, és Glasner Akiba kolozsvári főrabbi felhívásban fordulnak az egyes hitközségekhez. A felhívásban többek között ezeket mondják:

Nem nagy áldozatot, csak apró banikat kérünk. Ideiglenes bizottság alakult azzal a feladattal, hogy a Romániához csatolt területen élő zsidóság állandó jellegű zsidó tanulmányalapot létesítsen, amely aként volna fenntartandó és növelendő, hogy minden zsidó hitközség minden tagja évi hitközségi adójának öt százalékával járulna hozzá az alapoz. Ez a hozzájárulási mód az egyes adózót csak minimálisan venné igénybe, progresszív és emellett hozzásegítené egy nélkülözhetetlen egyetemes zsidó érdek megvalósításához.

A Zsidó Tanulmányi Alap végleges megszervezésének és kezelésének módozataiban semmi tekintetben nem kívánunk prejudikálni. Ez az általános képviselőlet után alakítandó egységes szervezet feladata lesz. Mi csak megindítjuk az építési munkát és felhívásunkkal minden vármegye székhelyén lévő és más nagyobb zsidó hitközségekhez fordulunk azzal a kérelemmel, hogy az egyetemes zsidó érdek megvalósítása céljából törekvéstünk tennék magukévé, hívják össze — és pedig lehetőleg mielőbb — rendkívüli közgyűlést az ötszázalékos hozzájárulás megtárgyalása és elfogadása érdekében és kéretnek meg környékükben lévő összes hitközségeket mielőbb hasonló eljárásra, hogy a Zsidó Tanulmányi Alap mielőbb megvalósulhasson.

A szászrégeni Joint-csoport megalakulása. A Joint szászrégeni csoportja nagyszabású gyűlés keretében alakult meg. A gyűlésen a város zsidóságának minden rétege résztvett. A marosvásárhelyi Joint árvagondozó bizottság képviselőletben Winter Jenőné, Schwartz Ernő titkár, Panethné és Mandel Margit jelentek meg. Tihanyi Dezső és Citrom Aladár a marosvásárhelyi helyi csoport kiküldötteiként vettek részt a gyűlésen, amelyet Fixel Vilmos alelnök nyitott meg meleg és lendületes beszéddel.

Szólt a sékelről, a zsidó sajtó támogatásáról és a zsidóknak az árvagondozás körüli kötelezettségéről. Nagy hatást keltett Winter Jenőné félórás beszéde, amelyben főként a Joint erdélyi működéséről szólt. Dr. Rosenfeld ügyvéd a szervezeti ügyekről, Szabó József az ifjusági mozgalmakról, Tihanyi Dezső a sékelakcióról, Citrom Aladár pedig az erdélyi zsidó sajtó, az Uj Kelet fontosságáról beszélt. Panethné kifejtette, hogy a zsidóság társadalmi akciói körül az árvagondozás az, amelynél találkozniok kell a cionistáknak, ortodoxoknak és mizrachistáknak egyaránt. A gyűlés a Hatikva lelkes hangjai mellett ért véget.

Egy híres rabbi halála. Marosvásárhelyről jelentik: Csütörtökön reggel elhunyt itt Kohn Berko, híres erdőszentgyörgyi rabbi, kilencvenhat éves korában. A rabbi magas kora ellenére az utolsó napokig friss egészségnek örvendett, hallásos jó volt és bármit szemüveg nélkül olvasott. Halála a városban és a vidéken ószinte részvétet keltett. Az agg fűrabbi holttestét Erdőszentgyörgyre szállították, ahol ősei nyugszanak. A város határáig hívei váltakozóan vitték a koporsót. A határnál a halott felett Szofer Manó vásárhelyi rabbi tartott megindító bucsuztató beszédet. Kivüle a szászrégeni rabbi és a vásárhelyi dájen méltatták a nagybíró talmudtudós érdemeit. Erdőszentgyörgyről a falu lakosság: zsidók, románok és magyarok jöttek Székelyvajág a halottasszékár elébe. Fáklyák kísérete mellett vállukon vitték a koporsót az emberek Erdőszentgyörgyre, amelynek temetőjében a kiváló tudóst pénteken örök nyugalomra helyezték.

Fölmentették a belügyi reszort tisztviselőit. Marosvásárhelyről jelentik: A törvényszék büntetőtanácsa közel kétheti tárgyalás után szerdán reggel hirdette ki ítéletét a belügyi reszort sikkasztással vádolt tisztviselőinek ügyében. Az ítélet nagy feltűnést keltett, mert a törvényszék a vád és következményei alól valamennyi vádlottat felmentette. A bíróság figyelembe véve a tárgyaláson során elhangzott tanvallomásokot és más bizonyítékokat, megállapította, hogy a vádlottak a terhükre rótt bűncselekmény elkövetésében nem bűnösök. A vádlottak a kezelésükre bízott pénzt nem fordították saját céljakra és abból semmit sem tulajdonítottak el. A szakértők véleménye szerint az államsegélyek kiutalása a legnagyobb rendben történt, ezek körül a vádlottak semmi mulasztást vagy visszaélést nem követtek el, ezért bizonyítékok hiányában a vád és következményei alól valamennyi vádlottat fel kellett menteni. Vádlottak az ítéletben megnyugodtak, az ügyész a felmentő ítélet ellen felelőbeszédet jelentett be.

Krassin és Csicserin a terror ellen. Rigából jelentik: Megbízható forrásokból közlik, hogy Csicserin orosz külügyi népbiztos és Krassin erőlyesen felléptek az oroszországi terroruralom ellen. Oroszországban már viszonylagos belső nyugalom volt, de Lenin súlyos megbetegedésével egyidőben felszínre kerültek szélső terror hívei. Csicserin és Krassin az ország konszolidációjára katasztrófálisnak ítélték meg a terror uralmát, mert az újból megrend a külföldi hatalmak bizalmát Oroszországba Krassin kijelentette, ha a terror politikája érvényesülni fognak, megválnak állásától és visszalép a politikától.

Miskolcnál a magyar hatóságok lezárták a cseh határt

Vegyesbizottság vizsgálja meg a határincidens okait. Almenetileg esetleg feloldják a határozat (Bécs, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Csehszlovákia és Magyarország között bekövetkezett határincidens során szerdán a miskolci államrendőrség kerületeibe tartozó határszakaszon

a magyar hatóságok elrendelték a határ lezárását

a csehszlovák állampolgárokkal szemben. Csehszlovák utlevéllel rendelkező utasokat ezen a határszakaszon tegnap este már nem bocsátottak át magyar területre. A miskolci körlet intézkedése még az esti órákban elterjedt a magyar fővárosban. Az újságírók azonnal érdeklődtek illetékes helyen aziránt, vajjon a miskolci határ magyar részről való lezárása a kormány parancsára történt-e és megtorló rendszabály akar-e lenni a prágai kormány hasonló intézkedésére. Az újságíróknak kijelentették, hogy a magyar kormány egyelőre semmiféle megtorló lépéseket nem tett Csehszlovákiával szemben. A miskolci határ lezárásáról hivatalosan még nincsen tudomása,

a kormány a csehszlovák utasok visszatartására semmiféle rendeletet nem adott ki.

Az incidens diplomáciai részében a tegnapi napon udalgom következett be. A magyar kormány varaközi álláspontra helyezkedett és ezzel szabad kezűt adott a csehszlovák kormánynak az ügy békes elintézésére. Prágában a magyar követ már tárgyal is Benes külügyminiszterrel és valószínűleg még e héten kiküldenek az incidens megvizsgálására egy

vegyes bizottságot,

amely egy magyar és egy csehszlovák képviselőből fog állani, elnöke pedig egy semleges politikus lesz.

A csehszlovák határzár magyar állampolgárok részére egyébként változatlanul tart. A határ lezárása óta magyar utlevéllel senki nem lépett csehszlovák területre. Gazdasági és diplomáciai körökben sürgős intervencióra készülnek, hogy a határ lezárását a bizottság döntéséig felfüggeszék, mert a két állam között bekövetkezett forgalmi akadály károsan hat egy Csehszlovákia, mint Magyarország gazdasági életére.

A magyar nemzetgyűlés keddi ülésén Apponyi Albert gróf elmondotta interpellációját a csehszlovák-magyar határincidensről.

— Tény az — mondotta Apponyi — hogy egy csehszlovák határőr meghalt. A magyar kormány pártatlan vizsgálatot javasol és e célból a bizottságot akár a két állam kiküldöttéből, akár más kiküldöttéből kívánja összeállítani. A javaslatot a csehszlovák kormány sem nem utasította el, sem nem fogadta el, hanem

a pártatlan vizsgálatot nem várva be, a határozat egyoldalúan elrendelte.

Már pedig a szövetség szabályzatának 12-ik pontja kötelezőleg mondja ki, hogy vitás esetekben választott bíróság vagy döntőbíró előtt semmiféle megtorló intézkedéseknek nincsen helye. Ha a csehszlovák kormány jónak látta, hogy a magyar kormány javaslatával szemben döntőnek fogadja el a saját intézkedéseit, nagyon megfontolandó, hogy addig, amíg ez a békeszerződéssekkel szembenálló helyzet fennáll, mi is hasonló helyzetre helyezkedünk,

mert nem lehet eltérni, hogy állandóan keleteurópai pofozógép legyünk.

Apponyi interpellációjára Daruváry Géza külügyminiszter válaszolt.

— Az incidenst — mondta — nem akarom még egyszer elmondani. Az incidensek tárgyilagosa kezelése nem vezethet politikai komplikációkra. Újabbán több ilyen incidens volt, ahol közegünk jelentései szerint Csehszlovákia részéről határsértés történt. Ezeket a határsértéseket reklamáltuk a

prágai kormánynál. A magyar kormány azt javasolta Csehszlovákiának, hogy egy vegyes vagy internacionális bizottság vizsgálja meg az ügyet. Éppen ebben a pillanatban kaptam táviratot, hogy a csehszlovák kormány elfogadja javaslatunkat, de fentartja a retorziós intézkedéseket.

Tiltakozunk az ellen az eljárás ellen, mely bennünket is hasonló intézkedésre jogosít fel. Szorgalmazni fogjuk, hogy ez az intézkedés hatálytalanítassék és mielőbb pártatlan bizottság üljön össze. Felkérem a magyar nemzetgyűlést, tartsa meg most is higgadságát, mert ha ezt elvesztjük, azt a célt szolgáljuk, amelyet a csehszlovák kormány el akar érni.

A nemzetgyűlés Daruváry külügyminiszter válaszát egyhangulag tudomásul vette.

Magyarországi intézetek nacionalizálása.

Megirtuk, hogy a kormány a működési engedélyek határidejét egy hónappal kitolta. A működési engedély megszerzése az idegen tőkével dolgozó vállalatok nacionalizálásának első feltétele. A magyarországi pénzintézetek nacionalizálása most már sürgősen aktuális lett. Brassóból szerzett értesülésünk szerint a Magyar Általános Hitelbank exponensei, Kornfeld Pál ügyvezető igazgató, Ervin Kálmán és Kállai Rudolf igazgatók Erdélyben vannak, hogy a Magyar Általános Hitelbank brassói, nagyváradi és temesvári fiókjainak nacionalizálásáról tárgyaljanak. A bank igazgatói két napi tárgyalás után vasárnap este Bukarestbe utaztak, hogy ott folytassák tárgyalásaikat.

— **Ujabb fizetésképtelenség a budapesti tőzsdén.** Budapestről jelentik: A budapesti tőzsdének ujabb áldozata van. Néhány nappal ezelőtt Hirtenstein Ákos tőzsdébizományos üzlete többszázmillió veszteséggel összeomlott. Ugyanekkor Hirtenstein eltűnt, a rendőrségen jelentkezett tanuk azt vallották, hogy Romániában látták. De ez nem felelt meg a valóságnak, mert Ordas község csendőrsétől jelentés érkezett az ügyészséghez, mely szerint a Dunából egy holttestet fogtak ki, amelynek a zsebeiben Hirtenstein személyazonossági iratait megtalálták.

— **Emelkedtek a budapesti gyógyszerárak.** Budapestről jelentik: A gyógyszerészek szövetsége elhatározta, hogy a gyógyszerek árait száz százalékkal emeli.

Május el-
sején nyi-
lik meg a
Str. Reg.
Maria (v.
Deák Fe-
rencs-n.)
42. alatti

**Dr. Blumenfeldné
és Deésy Gizella
gyermek és leánykaruha
szalonja**

Kész modellek és mérték utáni rendelések

**Fűszer és gyarmatárak
legelőnyösebben**

**Bermann W.
nagykereskedőnél Cluj,
Piața M. Viteazul 39.
Telefon 76. 1493**

A mai valutapiac

Zuhan a magyar korona, emelkedik a francia frank. Gyengült az osztrák korona. Lemorzsolódik a lej Párisban

(Kolozsvár, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar korona kisebb-nagyobb hullámzások után a keddi utóközden negyed pontot veszített értékeléséből, a mai nyitásnál tovább esett, 10-50-nel jegyezték Zürichben. Az esés a magyar koronában a forgalmat teljesen megbénította, óriási tételeket kínálnak megvételre, de üzletkötésről szó sincs. Egy lejért már 31 koronát is ajánlanak. A magyar korona esésével szemben állandóan javul a francia frank, Zürichben már 37-30 az árfolyama.

A márka, egyelőre, estében megállott, de azért most sincs kereslet, előfordul egy néhány kötés, de csak bankközi forgalomban. A bankok ugyanis fedezetlen márkautleteiket most fedezik. A berlini tőzsdén a dollár már megint elérte a 33140-es árfolyamot. Ez nagyon rossz jelnek tekinthető, mert ugylátszik a berlini pénzpiac se bizik a javulásban, ezért paritáson felül fizeti a külföldi valutákat.

Feltűnően nagy a kínálat osztrák koronában, aminek következménye az osztrák korona lanyhulása. A tegnapi 320-as árfolyammal szemben ma 350-at fizetnek egy lejért.

A lei már hetek óta állandóan gyengül, Párisban csak 703 az árfolyama. Ennek ellenére a külföldi valuták állandóan lanyhulnak. Csak a francia frank emelkedett az esésnek megfelelően. Egy frank a tegnapi 14-10-es árfolyammal szemben ma 14-20.

Irányzat: Magyar koronában és márkában további esés várható.

Április 25-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

2900—3100 magyar koronát,
13600—13650 német márkát,
0-46 $\frac{1}{2}$ —0-47 dollárt,
33000—35000 osztrák koronát,
9-12—9-13 olasz lírát,
7-06—7-07 francia frankot,
2-63—2-65 svájci frankot.

Valutapiac április 25-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1405, London 978, Newyork 211, Róma 1045, Zürich 3850, Prága 645, Bécs 30 $\frac{1}{3}$, Budapest 5.—

Bukarest. Valuták: Márka 105—110, léva 150—155, török lira 140—150, font sterling 985—990, francia frank 1410—1415, svájci frank 39 $\frac{1}{2}$ —40, lira 1010—1020, drachma 260—270, dinár 210—220, dollár 211—211 $\frac{1}{2}$, napoleon 800—810, osztrák korona 30—30 $\frac{1}{2}$, magyar korona 400—450, cseh korona 600—620, lengyel márka 53—55.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 182 $\frac{1}{2}$ —180, Newyork 549—548 $\frac{1}{2}$, London 2554—2551, Páris 3710—3730, Milano 2722 $\frac{1}{2}$ —2717 $\frac{1}{2}$, Prága 1637 $\frac{1}{2}$ —1636, Budapest 10 $\frac{1}{2}$ —10 $\frac{1}{2}$, Belgrád 560—560, Bukarest —, Varsó 112 $\frac{1}{2}$ —120 $\frac{1}{2}$, Bécs 77 $\frac{1}{4}$ —77 $\frac{1}{4}$, Bécs lebélyezett —.

Berlin. Nyitás: Róma 1462, London 140700, Newyork 33140, Páris 2036, Zürich 5508, Prága 903, Budapest 565.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Márka 1650—1850, font sterling 23285—23285, lira 252—256, francia frank 34450—35450, szokol 144—145.

Gyógyszervegyészeti és kozmetikai kiállítás. A Romániai Gyógyszerészek Szövetsége XXXV. kongresszusa alkalmával nagy gyógyszervegyészeti-kozmetikai árumintavásárt rendez május 19-től 24-ig Herkulesfürdőn. A kiállításon részt vesz Románia egész gyógyszervegyészeti ipara és kereskedelme. A kiállítás és árumintavásár irodája Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului 17. szám alatt van, ahol az érdeklődőknek készséggel felvilágosítást nyújtanak. A kongresszus, valamint a kiállítás tüneményes megnyitását hírvé szerint a kormány is képviselteti magát.

Vegyen berlini gyermekkocsit!

Tekintse meg
vételekényszer nélkül

Adalbert Fischer & Co. butorraktárát
Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 61 sz.

H I

Uj Kelet az egyetlen napilapja.
Előfizetési árak: Egy félévre 240 lei
Uj Kelet cikkeinek jelölésével engedélyt szerkesztő: I

Baal S

lrit

Baal Sem t
nem kedvelte a le
hogy sokat sanya
magukban Istenne
nk minden tagját
esen összeolvaszt
edényévé válják
tan tanítványa, a
hozzá, hogy őt, a
csolta, megkérdezz
benne a lengyelt
Mendel arca elve
Rabbi Mosche Efi
homlok és a nagy
alacsonyrendű em

— Voltál m
— Magaszt
nál szolgáltam —
Akkor rab
nézett rá és tová
— Mi tünd
csodálatos embere
És mialatt
chászid ragyogó
igazi lényét és e
latos történetet. I

— Napról
ten nagyságának
tek, mint kemény
mögött, mely a
a halál órájában
mas érverésben le
Rabbi Mos

mondta:
— Ezt ne
— Ezt nem tud
magához, minth

— Foch
vákiban és L
tik: Foch marsa
ból egy francia
szór Varsóban é

— Még
törvény végrei
leti törvény vég
zett meg Koloz
zonban már ér
rehajtási utasítá

— Elhak
rét. Londonból
bizonytalan idő
igyekezett Bud
mint ismeretes,
kísérelte, hogy
szovjethatóságok
szinüleg az ang

— Kolo
bevaltották a
marhavágást.
ség hus nélkül
ének érdekében
mesterhelyettes
naság rendelke
kor a katonasá
fogja ellátni. E
tekeztet hivo
hogy az ajánla

— Nem
husarak felt
jelenti: Nagy
a mészárosokn
kérelmével. A
tanács vélemény
placi áraknak
után. A határ
már teljes mé

HIREK

Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
 Helyettesítő árak: Egy hónapra 45 lei, negyedévre 130 lei, félévre 240 lei, egész évre 450 lei.
 Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
 Helyettesítő szerkesztő: Marlon Ernő dr.

Baal Sem legendáiból

Irtta Martin Buber

As ér

Baal Sem unokája, Rabbi Mosche Efraim kedvelte a lengyel chászidokat, mert hallotta, hogy sokat sanyargatják önmagukat és elrontják magukat Istennek képmását, ahelyett, hogy tessék minden tagját tökéletesíteni és lelkükkel teljesen összeolvasztani, hogy a szolgálatnak szent lényévé válják. Mikor Rabbi Elmelech halála után tanítványa, a rymanowi Rabbi Mendel eljött hozzá, hogy őt, amint azt a haldokló megparancsolta, megkérdezze az utódja felől, megismertesse a lengyelt és zárkóztottan, hűvösen fogadta. Mendel arca elváltozott a fölszálló szomorúságtól. Rabbi Mosche Efraim figyelmesen nézte, a sápadt homlok és a nagyanyított szemek nem vallottak alacsonyrendű emberre. Barátságosan kérdezte:

— Voltál már caddiknál?
 — Magasztos mesteremnél, Rabbi Elimelech-nél szolgáltam — felelte Rabbi Mendel.
 Akkor Rabbi Efraim nagyobb érdeklődéssel nézett rá és tovább kérdezte:

— Mi tűnt számodra legcsodálatosabbnak a csodálatos emberen?
 És mialatt kérdezte, azt gondolta: Ez a chászid nagyot arccal most meg fogja mutatni igazi lényét és el fog mesélni valami igen csodálatos történetet. Rabbi Mendel így felelt:

— Napról napra, ha tanítóm elmélyedve Isten nagyságának szemléletébe, erem merevek lettek, mint kemény kötelek. És azt az eret a fül mögött, mely a világon semmitől sem fél és csak a halál órájában remeg meg, napról napra hatalmas érvényben láttam liktetni.

Rabbi Mosche Efraim hallgatott. Aztán azt mondta:
 — Ezt nem tudtam — és kétszer ismételte:
 — Ezt nem tudtam és Rabbi Mendel úgy vette magához, mintha a fia lenne.

 — Foch marsall látogatása Csehszlovákiában és Lengyelországban. Parisból jelentik: Foch marsallt prágai és varsói útja alkalmából egy francia repülőraj fogja kísérni. Foch először Varsóban és azután Prágában fog időzni.

— Még nem jött meg az új lakbérleti törvény végrehajtási utasítása. Az új lakbérleti törvény végrehajtási utasítása még nem érkezett meg Kolozsvárra. Iván lakáshivatali főnököt azonban már értesítették, hogy a napokban a végrehajtási utasítás megérkezik.

— Elhalasztották Tichon patriarcha perét. Londonból jelentik: Tichon patriarcha perét bizonytalan időre elhalasztották. Az angol kormány igyekezett Budkievicet is megmenteni, de az akciója, mint ismeretes, nem járt sikerrel. Most ismét megkísérelte, hogy Tichon perében mérséklésre bírja a szövethatóságokat. A tárgyalás elhalasztása valószínűleg az angol közbelépés eredménye.

— Kolozsvár husellátása. A mészárosok beváltották a fenyegetésüket és beszüntették a marhavágást. Ilyen körülmények között a közönség hus nélkül maradt. A husinség megszüntetésének érdekében Vladescu ezredes Moga polgármesterhelyettesnek kijelentette, ha a város a katonaság rendelkezésére bocsát négyezer lejt, akkor a katonaság Kolozsvárt tizenkét lejes husallal fogja ellátni. Ebben az ügyben Moga tanácsos értekezletet hívott össze és az értekezlet fog dönteni, hogy az ajánlatot elfogadja-e a város.

— Nem engedélyezték Nagyváradon a husarak felemelését. Nagyvárad város tanácsa ma foglalkozott a mészárosoknak a husarak felemelésére vonatkozó kérelmével. A határozat elutasító volt, mert a tanács véleménye szerint a husarak felemelése a piaci áraknak általános emelkedését vonná maga után. A határozatnak első hatása: a husiárny ma már teljes mértékben jelentkezett.

— Kényszerkölcsön útján teremtik elő a villamosüzem átalakításához szükséges tőkét. A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a villamosüzem kibővítéséhez szükséges negyvenöt-millió lejt kényszerkölcsön útján fogja előteremtetni. Eszerint az iparvállalatok és a közönség fogyasztásuk arányában fog résztvenni a kényszerkölcsön jegyzésében.

— Megszüntetik a tényezőzást a nagyváradai kávéházakban. Nagyváradai tudósítónk jelenti: Catania Anrál nagyváradai rendőrprefektus rendeletet adott ki, amelyben megtiltja a kávéházakban való tényezőzást. Ezentul minden vendég az elfogyasztottak árán kívül külön egy lejt fog fizetni zenediti címén.

— Görögország új fővárosa: Szaloniki. Athénből jelentik: Kormánykörökből származó értesülés szerint Görögország új fővárosává, politikai és nemzeti okokból, Szalonikit teszik meg.

Konstanca újabb kapcsolata a világforgalomba. A fegyverszünet után Bertin francia mérnök tervezetet nyújtott be a párisi tudományos akadémiához. A tervezet az Antwerpen—Marseille közt létesítendő vizitúrról szólott, mely egyesítene a Rajna és Rhone útján az elzászi csatornákat, a Szajnát, a Genfi tavat és a jobbpárti mellékvizet és lehetővé tenné az Északi-tenger közvetlen kapcsolatát a Földközi-tengerrel. Hosszas és élénk tanácskozások és viták után a tervet elfogadták és egy francia-belga-svájci konzorcium megalakult a terv kivételére, de a munkálatok megkezdése helyett még mindig csak arról folynak viták, hogy a vizitú melyik részének kiépítéséhez fognak előbb hozzá. A terv nyilvánosságra jutása után Anglia a maga hatalmi pozícióját féltette a Földközi-tenger mint hogy a Gibraltárnak és Sueznek, a Földközi-tengeren két végpontjának jelentősége nagyot csökken, ha a francia hajók új be- és kijáratot kapnak a most még Angliától őrzött nagy tengerre. A terv nyilvánosságra jutása után a német mérnökök is rögtön munkába álltak és a francia tervre ellentérvel feleltek; a javaslat az Északi-tengert a Fokete-tengerrel akarja összekötni Hamburgból német folyókon Svájc érintésével a Duna igénybevételével. A francia terv még mindig vitatás alatt van, a németek azonban már hozzákezdtek saját tervük kivételéhez. Az a cél, hogy a rotterdami forgalom egy részét is bevonják a német tervbe. A holland érdekltség nagy területet kapott a hamburgi kikötőben és a német-holland hajózás a Setland-csatornán át közvetlen összeköttetésben van Északamerikával. A csatornamunkálatok is haladnak, a Neckar, a Majna és a Duna—Konstanca közti csatorna munkálatai már nagyon előrehaladtak. A Neckar csatornájából hét szakaszon folyik a munka, a Majnát Aschtufenburgig már csatornázták, a Duna Regensburg és Passau közti szakasza is halad, azonkívül a Weser—Majna közti csatorna táplálására egy kétszázmillió köbméter tartalmu rezervoár elkészült. A csatorna két szakaszán már ezer tonna hajók vannak forgalomban és további öt szakasz forgalombahelyezése is hetek kérdése. A német terv Oroszország kincseit akarja Középeurópának hozzáférhetővé tenni és Oroszországot az ujjáépítéshez szükséges anyagokkal ellátni.

— A Körös halottja. Nagyváradról jelenti tudósítónk: A Körösből kifogott holttest személyazonosságát a mai napon sikerült megállapítani. Megjelentek ugyanis a rendőrségen Urde Demeter és Urde Pál ronitói legények, akik bejelentették, hogy apjuk hétfőn bejött Nagyváradra és azóta nyomaveszett. A legényeket elvezették a halotthoz, akiben apjukra ismertek. Az agnoszkálás után a rendőrség kihallgatta a testvéreket, akik elmondották, hogy apjuk szénával kereskedett és hogy egy szomszéd falubeli kereskedővel akart Nagyváradon találkozni. Pénz kevés volt nála, mintegy 600—700 lejt, így a rablógylkosság fölitéve nem valószínű. Inkább bosszuról lehet szó. A csendőrség autón kiszállott Rontóra és a nyomozást megkezdette.

— A Vezuv hamurétegei eltemettek több falut. Rómából jelentik: Egész Olaszországban napok óta heves viharok pusztítanak. Az orkán a Vezuv üregeiben a hamut felkavarta, a felszínre hozta és az óriási hamutömegek elárasztották a Vezuv tövében fekvő falvak egy részét. A vihar Napoly kikötőjében is nagy károkat okozott. Több bárka és csónak elsüllyedt, harminchat hajó pedig súlyosan megrongálódott.

— Lakmé — Svördström Valborggal. Tegnap este kezdte meg háromnapos vendégszerelését Svördström Valborg svéd operaszínésznő De-libes Lakméjában. A zsúfolt ház melegen ünnepelte a művésznőt, nyílt színen is többször megtapsolta. Az opera többi szereplői is mindent elkövettek a sikerért, különösen jó volt Neményi Lili, aki Rózsa Ili szerepébe ugrott be. Bebizonyította nagy zenei intelligenciáját, fél nap alatt tanulta meg ezt a nehéz szerepet. A kórus és a zenekar kifogástalanul működött.

— Elmúlt az árvízveszedelem. A Szamos tegnap óta állandóan apad, a komolynak ígérkező árvízveszedelem tehát elmúlt. Az áradás így is nagyon sok kárt okozott. Többek között a városi vízműveket is megrongálta az ár, aminek következtében a vízvezeték igazgatóságnak hat kutató kellett kapcsolnia. A rendőrség kijelentette, hogy a közönségnek nincs oka aggodalomra, mert a Szamos oly rohamosan apad, hogy szó sem lehet árvízveszedelemről.

— Árpádkori lelet Székesfehérváron. Budapestről jelentik: A székesfehérvári rádióállomás munkásai ásás közben hatalmas méretű kardra akadtak. A leletet megvizsgálták a régészek és megállapították, hogy a kard Árpádkori lovagok kardjára emlékeztet. Gazdagon van díszítve arannyal és ezüsttel. A kard mellett arany- és ezüstdíszítésű kengyelvasakat is találtak. Azonkívül egy ló csontvázát. A szakvélemény szerint lovastól eltemetett Árpádkori lovag maradványa lehet a lelet.

— Csütörtökön temetik el a Fecske-utcai robbanás áldozatait. Budapestről jelentik: A Fecske-utcai robbanás áldozatait nagy pompával temették el. A sirra a kormány és a fővárosi kóruszat helyez. Schneller Marcellt, a Fecske-utcai gyár tulajdonosát, az ügyészség indítványára előzetes letartóztatásba helyezték.

* Tapéták a legmodernebb és művészi kivitelben, bársony, selyem és legszebb mintákban kaphatók a Friedmann-féle könyvkereskedésben Kolozsvárt, Főter 26. Szobák és lakások tapétázását vállalom. Minták vételkötelezettség nélkül megtekinthetők.

— Köszönetnyilvánítás. Esküvőnk alkalmával küldött üdvözlőket és gratulációkat ezuton hálisan köszönjük. Ince Rezső és neje.

— Szerencsétlenül járt pilóta. Bukarestből jelentik: Vesilescu kapitány, a tekuci pilótiskola vezetője Niepört-gépével 600 méter magasságról lezuhant és azonnal meghalt.

* Aranyérménél, májduzzadásnál és derékfájásnál a Ferenc József keserűvíz használata sok esetben gyógyulást s mindig kellemes megkönnyebbülést szerez.

— Levette magát egy hegyről. Sopronból jelentik: Holzmann Gottliebne sopronfalvi lakos tegnap a közeli köffejtőhegy meredek sziklájára állott, onnan először öt éves gyermekét a mélységbe dobta, majd maga is utána vetette magát. Mindketten szörnyethaltak.

* Hamvas bőre hogy legyen, Kaiser-Boraxot vegyen.

* Egészségét óvja, ha „Olla“ gummit használ.

*Az Erdélyi Automobil Szállítási R.-T. érdeklőzőségeiben a wieni Eger & Comp nemzetközi szállító céggel Wientben II. Taborstrasse 76., Budapest VI. Lázár-utca 8. szám és Passauban Schmiedgasse 4. szám alatt fiókjüzetleit megnyitotta. A külföldi áruforgalom gyors lebonyolítására fenti fiókok útján rendszeres és gyors gyűjtőforgalmat fog a cég Romániával lebonyolítani, a legolcsóbb fix-díjtételek mellett. Felvilágosításokkal szolgál és megbízásokat felvesz az Erdélyi Automobil Szállítási R.-T. Cluj, Vasut-u. 6. szám alatti irodája.

* Ne mulassza el Izsák Testvérek, női divat és rövidruházat, Calea Reg. Ferdinand 63. sz. megtekinteni, ahol legdivatosabb „Eponge“-kelmék, legújabb divatu Voilek és szövetek legolcsóbb árban kaphatók.

1 m svájci granadin minden színben L. 78.—
 1 „ 120 cm széles női gyapjú szövet „ 127.—
 1 pár női vagy férfi harisnya „ 16.—
 Női keztü minden színben.

Aki sékelt fizet, jelét adja annak, hogy nemzeti otthon akar Palesztinában a zsidó ságnak. Aki a sékelfizetést megtagadja, a zsidó nemzeti otthon jogát vitatja el.

KÖZGAZDASÁG

A munkaadók és gyáriparosok közgyűlése

Az erdélyi nagyipar egyesül a regátóval. A munkaadók szövetsége fuzióra lép a gyáriparosok szövetségével

(Kolozsvár, apr. 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári Munkaadók Szövetsége és a Gyáriparosok Szövetsége az Iparosegylet helyiségében ma délután három órakor közgyűlést tartott. A gyűlésen Dr. Farkas Mózes, a Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke elnökelt. Megnyitójában a szervezkedés előnyeiről szökölt.

— Az ipar — ugymond — csak úgy fejlődhet egészségesen, ha az iparosok szervezetbe tömörülnek és akaratukat egyöntetűen érvényesítik a kormánynál. Sajnos, eddig kevés eredményt értünk el. A kormány az új adótörvények megalkotásánál nem vette figyelembe a nagyiparosok előterjesztését. A regáti gyáriparal még nem egyesültünk. De most, hogy megkaptuk az új szervezeti szabályokat, május elsején az erdélyi és a többi csatolt területek gyáriparosai egyesülni fognak a regáti gyáriparal.

Ezután dr. Kiss Mór, a Gyáriparosok Országos Szövetségének ügyvezető igazgatója beszélt a szövetség eddigi működéséről. A gyáriparosok — mondotta — nagyon sok memorandumot intéztek a kormányhoz, aminek azonban nagyon kevés fogantatja volt.

Dr. Böszörményi Sándor, a Munkaadók Szövetségének titkára jelentése során bejelenti a gyáriparosokkal való közeli fuziót. A Munkaadók Szövetsége — mondotta — 1920 áprilisában alakult azzal a céllal, hogy a kis- és nagyipar minden sérelmét orvosolja. Az eddig szervezetlen középipart és a tásokot felvették a szövetségbe. A szervezetet nemcsak helyi vonatkozásban építették ki, az egész országban főkiszervezeteket létesítettek és ezzel megalakították a munkaadók központi szervét, melybe az ország fontosabb gazdasági egyesületei beléptek. A szövetségnek az iparra nézve nagy veszedelmeket sikerült elhárítania. Az adóegységesítés, amit már Titulescu volt pénzügyminiszter akart végrehajtani és amit utóbb Bratianu Vintila meg is valósított, mind a Munkaadók Szövetségének az intervenciójára történt. A szövetségnek a munkásbiztosítások körül uralkodó zilált állapotok megszüntetésére irányuló törekvései sikerrel kezesgettek. A kormány a szövetség közbenjárására rendezte a munkaszünetnapokat is. Eszerint csak két-nemzeti ünnepet kell megtartani. Vallási ünnepek megtartását a kollektív szerződés szabályozza.

Az idegen munkások állampolgársága miatt is állandó a küzdelem. A városi tanács az idegekre kivetendő adót nagyon helytelenül a munkásokra is alkalmazza, ami a gyáripar újabb megterhelését jelenti. Feliratot intéztek a kormányhoz a munkatörvény ügyében és kifejtették, hogy a törvény életbeléptetése esetén az iparvállalatok csődbe jutnak. A regáti gyárosok is tiltakoztak a törvénytervezet ellen, de a tiltakozásokat a kormány nem vette figyelembe. A gyáriparosok azonban részletes kritikával bebizonyították a törvénytervezet súlyos hibáit, mire illetékes helyen kijelentették, hogy a kifogásokat a törvény megszerkesztésénél figyelembe fogják venni. A béremelési ügyekben a munkaadók szövetsége legtöbbször sikerrel járt el. A legjobb a helyzet a vasszakmában, ahol a kollektív szerződést egy évre meghosszabbították. Az asztalosok túlzott követelésekkel állnak elő, amit a munkaadók nem teljesíthetnek. Végül köszönetet mond dr. Farkas Mózesnek és dr. Groza Péternek, akik lankadatlan munkásságának köszönhetőek ezek a megnyugtató eredmények. A betervezett közgyűlést a választmány egyhangulag tudomásul vette.

Dr. Farkas Mózes elnök ezután dr. Kiss Mór, a gyáriparosok országos szövetségének ügyvezető elnökét kérte fel a gyáriparosok pénztári jelentésének betervezésére.

Dr. Kiss Mór, arra való hivatkozással, hogy az egyesült gyűlés megtartásáról elkésve értesült és így a részletes pénztári jelentést nem készíthette el, csak nagy vonásokban vázolja a szövetség anyagi mérlegét, amelyből megállapítható, hogy a gyáriparosok országos szövetsége jelentős aktívakkal rendelkezik.

A közgyűlés tárgysorozatának harmadik pontjaként a három termelő szövetség fuziója szerepelt.

Dr. Böszörményi főtítkárl előadásában ismertette az eddigi fuzió tárgyalások eredményét. Eszerint a nagy vidéki helyi csoportok közül Marosvásárhely, Nagyszeben, Szatmár, Nagyvárad és Brassó három munkaadószervezete kimondotta már a fuziót. Kolozsváron van most a sor, hogy végrehajtsa a munkaadók, a gyáriparosok és a fatermelők szervezeteinek egységeit. A kolozsvári munkaadók szervezete a fuzió létrehozására ki is küldött egy előkészítő bizottságot, amelyben Diamant, dr. Pósta, dr. Kiss és dr. Böszörményi vettek részt. Az előkészítő bizottság a fuziót ki is mondta.

Böszörményi főtítkárl ezután előterjeszti, hogy az egyesült szervezet a munkaadók szervezetének alapszabályait fogadja el, amelyen e célnak megfelelően némely jelentéktelen változtatást fognak eszközölni.

Dr. Farkas Mózes elnök a főtítkárl előadásához kiegészítésképpen hozzáfűzi, hogy az új szervezet szerint a gyáriparosok és munkaadók egyesült szervezetének központja Bukarestben lesz, nagyobb vidéki göcek Temesvárott, Kolozsváron, Brassóban, Csernovitzban és Beszarábában lesznek. Közli egyezsmind azt is, hogy a brassói kongresszus a kolozsvári központot bizta meg az erdélyi és bánági munkaadó szervezetek egységes irányításával.

Miután a jelentéseket a közgyűlés elfogadta, az új munkaprogram és költségtervezet megvitatása került sorra. Dr. Böszörményi főtítkárl néhány leendőletes szóval vázolja az egyesült munkaadószervezett jövőbeni feladatát. Különösen hangsúlyozza, hogy a munkaadószervezetek csak akkor fognak tudni megfelelő eredményt elérni, ha a belső egyetértés a legteljesebb mértékben meglesz és az új egységes szervezet egyöntetűen fogja képviselni az ország összes munkaadóinak érdekeit.

A szövetség jövőévi munkaprogramja az adó, munkásbiztosítás, nacionalizálás, iparparólas és az állami beavatkozás kérdését öleli fel.

Ezután következett a tisztikar megválasztása, amelynek folyamán egyhangulag a következő listát fogadták el: Elnök Dr. Farkas Mózes, társelnök Dr. Pop Joan, Desilla Virgil, Lázár Simon; alelnök Jahoda Károly, dr. Pósta Lajos, Ormay Károly; pénztáros Rau András; ellenőrzőbizottság Farkas Simon, Pintér Bertalan, Szántó Miklós; jogtanácsos Dr. Metes Péter.

Egyenlőre felszólalás után dr. Farkas Mózes elnök délután öt órakor a gyűlést bezárta.

Cégjegyzett vállalatok és gyárak címjegyzéke. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara erdélyi és bánági kereskedelmi és ipari címjegyzék összeállítását és kiadását tervezi. Az előkészületi munkálatokat Balázs Gyula kamarai főtítkárl hajítja végre.

A Solidaritatea akciói. A román pénzügyminiszter szindikátusa, a Solidaritatea, a napokban tartotta meg Kolozsváron rendes évi közgyűlését dr. Vlăd Aurel, volt pénzügyminiszter elnöke alatt. Lepadatu rövid köszöntő beszéde után Vlaicu titkárl ismertette a napirendet és visszapiantást vetett a Solidaritatea akcióira, különösen az adótörvény körüli eredményes munkásságára, a háboru előtti állami kölcsönök konvertálása és a hadikölcsönök nosztrifikálása körüli tevékenységére, amely ügyekben azonban további akcióra van szükség. Kívánatos, hogy a működési engedélyk és nacionalizálási ügyek elintézésénél az erdélyi tényezőket is meghallgassák és ebből a célból a Legfőbb Gazdasági Tanácsban erdélyi pénzügyi és gazdasági faktorok is helyet foglaljanak. A szindikátus kijelenti, hogy tekintet nélkül az új könyvelői kamara felállítására, a Solidaritatea könyvszakértői a hozzátartozó pénzügyi felülvizsgálását továbbra is végzik. A közgyűlés foglalkozott a lejnek a külföldi tőzsdéken való mellőzésével, amely csak kedvezőtlenül alakítja a lej árfolyamát. Szó volt az erdélyi pénzügyi beálló pénzügyi helyzetéről. Elhatározták, hogy a Banca Nationala kormányzójánál a bankjegykibocsátás ügyében interveniálni fognak. Megtárgyalták a belső forgalmi pénzek ércfedezetet.

A szindikátus elhibázottnak tartja a kormányzat a tervét, hogy a pénz békebeli értéknövelésére husz éves terminushoz kösse. Mérlegtechnikai kérdések megvitatása után elhatározták, hogy levelet intézzenek a bankokhoz, arra kérve őket, hogy a kölcsönök kamatlábát mérsékeljék és tegyék lehetővé a kereskedelem és ipar számára az olcsó hitelt.

Az ipari kitelepítések ügye. Az ipari kitelepítések ügye erősen foglalkoztatja az erdélyi ipari és kereskedelmi köröket. A kolozsvári kamarára a munkaadók testületének bevonásával memorandumot készült beadni a kormányhoz, amelyben arra fogják kérni a munkaügyi minisztert, hogy azokat az erdélyi és bánági ipari telepeket, amelyek már régebben orvosi engedély hatósági bejárás alapján szereztek építési és telepítési jogokat, e jogokban ne bolygassák. A kamara memorandum elkészítése előtt be fogja kérni a csatolt részek többi kamaráinak idevonatkozó véleményét.

Legolósóbban fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógyár
Cluj, C. Reg. Ferd. 133

1338

SPORT

A trónörökös fogadtatása. A Com. Reg. felkéri az egyesületeket, hogy a trónörökös fogadtatásán minél nagyobb számban képviseltesék magukat tagjaikkal.

A brassói Ivria évi közgyűlése. Tegnap este tartotta meg a brassói Ivria sportegylet rendes évi közgyűlését dr. Weisz elnöke alatt nagy számú közönség jelenlétében. Dr. Weisz elnöki megnyitójában visszapiantást vet az egyet elmúlt évi működésére. Elismeréssel adózik azoknak, akik az Ivria működését elősegítették és javasolja, hogy a közgyűlés válassza meg díszelnökül dr. Neumann neolog főrabbit. Nagy tapssal fogadják a jelenlevők az indítványt, melynek elfogadása után dr. Neumann megköszöni a bizalmat és az öt ért kitüntetést, köteleességévé teszi minden zsidó embernek a zsidó sport támogatását. Ezután a napirendre tértek át, melynek során megválasztották a következő tisztikart: Elnök dr. Weisz, alelnökök Káhána Bernát és Heller Jenő, főtítkárl Feiler Dező, titkárl Fehér Lajos, intéző Klein Albert, pénztárnok Berger Nándor, ellenőrök Ausländer és Springer, főjegyző Káhána Samu és jegyzők Groszmann Móric és Horovitz Ernő. A tisztikar megválasztása után dr. Weisz elnök beszélt a jövő programjáról és összetartásra hívta fel az ifjakat. A Hatikva elnökével ért véget a közgyűlés.

A Comitetul Regional vasárnapi közgyűlése. A Comit. Reg. vasárnap délelőtt tartja rendkívüli közgyűlését, melyen megválasztják az új intéző és fegyelmi bizottságot, valamint az atlétikai és uszószakosztály vezetőit. A délutáni tanácsülésen a trónörökös is résztvesz.

A Haggibbor választmányi ülése. A Haggibbor ma este kilenc órakor rendes választmányi ülést tart.

Elmarad a Haggibbor nagyváradi mérkőzése. A Haggibbor több játékos vasárnap a válogatott csapatban szerepel. Erre való tekintettel a Com. Regional lemondatta a Haggibbornak a vasárnapi kitzött nagyváradi mérkőzését.

A Kolozsvár—Marosvásárhely válogatott mérkőzés. A Com. Regional tegnap esti ülésén végleg összeállította a vasárnapi ünnepélyes sportprogramot. Délután három órakor atlétikai és cserkészmutatványok lesznek. Négy órakor a KKASE tornászcsapata tornamutatványait fogja bemutatni. Az ünnepélyes program kiemelkedő része az öt órakor kezdődő Kolozsvár—Marosvásárhely válogatott csapatainak találkozása. A válogató bizottság összeállította a Marosvásárhely ellen szereplő válogatott csapatot, mely a következő játékosokból áll: Szatmári — Mann, Dr. Hirsch — Marcinkiewicz, Braun, Jakobi, — Barabás, Bornstein, Rakitovszki, Guga, Rosenberg. A Temesvár ellen győztesen küzdő csapaton annyit a változás, hogy Braun játszik középtámadást és Marcinkiewicz jobbfelelő.

Kolozsvár—Marosvásárhelyi Zoltán

Dr. Mitter...
...bizottság elnöke
...Bukarestben
...bizottság ülése

SZÍNHÁZ

Csütörtök: Mignon.
Kával. Igen.
Bérlés 123.
Térre vezető a...
Péntek: A Bajadér.
Virág, Marian.
Lőp Leóvey, I.
Kál. Napi bér.
Szombat d. u. 3 órak.
(Ujdonság, 4-
szám 863.)
Szombat este 7 órak.
Valborg bucs.
Lépésével. Ig.
Bérlésűneth.
vezető ajtóka.
Szombat este 11 órak.
Rendes hely.
Vasárnap d. u. 3 órak.
ság, 7-edzen.
Vasárnap este fél 8.
Uj betanulás.
repriz és opt.

* Központi nagy előadás. Be

A

A Bolond.
és Szabados Béla.
Bolond-nak vasárnap nem szerepelt az operett a kolozsvári színpadon. Szabados Béla előadja Kolba Lili, Dunay Rózi, Ekecs, Örvössy fogadja a premiere-bérlésben. A Bolond-nak vasárnap este 7 órakor játszanak a Bajadér.

Elefánt — fogják adni az idefrancia bohózat-ügy sikerét három percével meg. A arakkal tartják Forgács, Mihályfi, főszerpeit játszanak a Bajadér. Péntek estére, oly der péntek esti I.

Svördör
Mignon címszereplője illusztris vendége lesz a vasárnap este a Bolond-nak. A Bolond-nak vasárnap este 7 órakor játszanak a Bajadér. Péntek estére, oly der péntek esti I.

Inógé

és keban.

1870

Fin

Kon

cikk

Grünw

üzletéb

CSO

Cale

Radio hírdetés

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 1.50 lei. Vastagabb betűvel szedett szavak 2.50 lei. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 15 lei. Jelíges hirdetésekre számítható felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésekkel a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatók. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lei 60 bani bélyegköltés fizetendő.

Brilliánsokat, valódi gyöngyöket vásárolunk esütőtörök délután és pénteken legmagasabb áron. Eugen Florenthal ékszerész Piata Mihaiu Viteazul (Széchenyi-tér) 39.

Keresünk május 15-ére való belépésre egy nőtlen, izr., románul is beszélő szakképzett vaskereskedő segédet. Ajánlatokat kor- és fizetés megjelöléssel kér Deutch és Geiszt cég Marosludas.

Üzlethelyiség egy szobával a város legforgalmasabb helyén eladó. Cím a kiadóban.

Prima referenciákkal, lokomobil és dinamó vízgáival, autó, motor, erős és gyenge áram-szerelésben teljes szaktudással bíró egyén alkalmazást keres. „Gépészmolnár” jellegre cím a kiadóban. 5476

השקל házikoszt kapható Rudolf-ut 62 Hirsch-nénél. 5488

Vizturbinát 60—70 HP keresek megvételre. Ugyanott eladó 4 HP M-V. keveset használt gőzcseplő garnitúra. Goldstein olajgyár Crasna. 5493

Telefon 21. **Ládagyár** Flóközlet: Egres
Mindenemű ládákat és fadóbezoikat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb nappal áron 1361
Sajovics és Lebovits Jakereskedés és ládagyár
Cluj, Strada Cernauti (volt Kajántói-ut) 1 szám

BUTORŰVEGEKET, TÜKRÖKET
Lloyd 1479 Barok, csillag és virágsziszolással valamint adott rajzok után művészi kivitelben készít
HUNWALD, üvegcsiszoló és tükörgyára
CLUJ—KOLOZSVÁR, Str. Vlahuta (v. Bolyai-utca) No. 3.
Hibás tükröket újra fonszeroz o o o

Irodaberendezések
Kopenetz gépjármű asztalosműhelyében olcsón szerelhetők be
Cluj, Honvéd-utca 92

Prompt szállításra
Élesdi mészkőből
gázzal égetett elsőrendű kővér, fehér detáilmész jutányos árban kapható 1527
Élesdi Erdőipar Részvénytársaság, Oradea-Mare Szaniszló-u. 23

KORONA

legízletesebb világos sör az elismert legjobb minőség

Gyári Torda. Telefonszám: 5.
TORDAISÖRGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Elismert legjobb minőségű duplamalátá tápsör a
GLORIA
1486
Főraktár: Cluj, Cal. Dorobanjilor 11. Telefon 394.

CHARGEURS REUNIS

Legnagyobb francia DÉL-AMERIKAI VONAL

Vezérképviselőt Nagyrománia részére
ADOLF SALOMON FIA
Bucurésti, Str. Paris 14
Hajóra szállás:
Hamburg, Havre és Bordeaux-ban.
Kitünő kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás, gyors utazás, külön kajutok. 1542

Kabát és kosztüm

legújabb divat szerinti készítését jutányosan vállalom a Kinizi-utca 2 sz. alá áthelyezett női divatszalonomban. A n. é. közönség további szives pártfogását kérem. 1418

Dávidovics Mór

Butorgyárosok

kárpitosok figyelmébe

Afrik, butorrugó, lószőr, mindennemű kárpitoskellékek nagyban és kicsinyben, afrik- és lószőrkartológépek legjutányosabban beszerezhetők
Spitzer Izrael és Tsa cégnél Oradea-Mare. Fiók: Szatmár

Szőrme és szőnyeg molykár elleni megóvását és szőnyegek vaacum cleanerrel való portalanítását vállalja

DÉRI LAJOS
szücsmeister

Cluj, str. Memorandumulni 3. (Unió-utca)
Telefonszám 12—12

A kolozsvári CZELL-Sörgyár

gyártmányai

Hercules duplamalátá tápsör különlegesség és a világos

Monostor sör

stolérhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak

Mindenütt kaphatók!

Mindenütt kaphatók!